

به نام خدا

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

کریکولوم آموزشی دوره ی کارآموزی و کارورزی روانپزشکی

مقدمه

معرفی رشته روانپزشکی

روانپزشکی رشته ای از علوم پزشکی است که به سبب شناسی، علامت شناسی، تشخیص، طبقه بندی، پیش آگهی، پیشگیری، درمان بازتوانی جامع اختلالات و مشکلات حاد و مزمن روانپزشکی در تمام سنین که علایم عمده آن اختلال در رفتار، احساس و تفکر انسان است می پردازد و روانپزشک، پزشکی است که به امور فوق می پردازد و در میان اعضای تیم سلامت روان شامل روانشناس بالینی، روان پرستار، مددکار اجتماعی، کارشناس مشاوره و کاردرمانگر، واحد صلاحیت تجویز دارو و تفسیر آزمون های آزمایشگاهی و تصویر برداری است. به علاوه روانپزشکان بسته به علاقه و آموزش هایی که می بینند می توانند انواع روان درمانی ها را انجام دهند.

معرفی اعضای گروه روانپزشکی: گروه روانپزشکی دارای 15 نفر عضو هیات علمی تمام وقت است که به فعالیت های آموزشی، پژوهشی و اجرایی مشغول اند.

جدول اساتید

معرفی امکانات مرتبط با گروه روانپزشکی

1- مرکز آموزشی- درمانی روانپزشکی ابن سینا: این مرکز شامل بخش اورژانس، بخش های بستری، درمانگاه های روانپزشکی و

روان درمانی، واحد مددکاری، آزمایشگاه، تصویر برداری و تشنج درمانی (ECT) است. در حال حاضر رئیس مرکز آقای دکتر

ابراهیم مقیمی سارانی و مدیر آن خانم نوئی می باشند. نشانی: شیراز، خیابان حافظ - تلفن :

2- مرکز آموزشی- درمانی حافظ: در این مرکز یک بخش بستری اعصاب و روان بزرگسالان، دفتر گروه روانپزشکی و مرکز روزانه

قرار دارد. نشانی: شیراز- ابتدای بلوار چمران - تلفن 6-36271532

3- مرکز آموزشی - درمانی چمران: در این مرکز بخش سایکوسوماتیک که یک بخش بستری اعصاب و روان بزرگسالان قرار دارد.

نشانی : شیراز - بلوار چمران

4- مرکز آموزشی درمانی -بوستان : این مرکز شامل بخش اورژانس، بخش های بستری، درمانگاه های روانپزشکی و روان درمانی،

واحد مددکاری، کاردرمانی، تصویر برداری و تشنج درمانی (ECT) است. در حال حاضر رئیس مرکز سرکار خانم دکتر لیلا

رازقیان جهرمی و مدیر آقای مهندس ملک نسب می باشند. نشانی :شهر جدید صدرا ، کیلومتر 5 جاده صدرا ، پردیس دانشگاه

علوم پزشکی شیراز

اهداف آموزشی:

الف) اهداف کلی: در دوره آموزشی روانپزشکی از کارآموز و کارورز انتظار می رود که:

1- در حیطه ی دانش:

کلیات برنامه های بهداشت روان ایران را بدان. تاثیر متقابل عوامل زیست شناختی، روان شناختی و اجتماعی را بر یکدیگر بدانند. دانش پایه و کاربردی در مورد کلیات علامت شناسی ، همه گیر شناسی ، سبب شناسی ، علایم بالینی ، تشخیص ، تشخیص های افتراقی ، سیر ، پیش آگهی و موارد ارجاع / مشاوره اختلالات روانپزشکی (به ویژه اختلالات شایع و اورژانس ها) را کسب کند.

دانش پایه و کاربردی در مورد ارزیابی خطر ، نحوه مراقبتهای اولیه و اصول درمان های روانپزشکی را کسب کند. دانش پایه و کاربردی در مورد داروهای رایج روانپزشکی و اثرات ، عوارض جانبی و تداخلات مهم دارویی آنها را کسب کند.

2- در حیطه مهارت :

توانایی برقراری ارتباط مناسب با بیمار را داشته باشد.
توانایی انجام مصاحبه ی تشخیصی را داشته باشد.
توانایی اخذ شرح حال روانپزشکی و معاینه وضعیت روانی را داشته باشد.
توانایی ارزیابی عوامل خطر و اورژانس را داشته باشد.
توانایی اجرای مراقبت های اولیه را داشته باشد.
توانایی انتخاب داروی مناسب را داشته باشد.
توانایی شناسایی و مدیریت تداخلات دارویی و عوارض دارویی مهم را داشته باشد.
توانایی تشخیص موارد نیازمند ارجاع را داشته باشد.

3- در حیطه ی نگرش :

به روانپزشکی به عنوان یک رشته تخصصی پزشکی بنگرد . به فرد دچار اختلال روانپزشکی به عنوان یک انسان و یک بیمار بنگرد. نسبت به اختلالات روانپزشکی نگرش علمی و پزشکی داشته باشد. نسبت به پیش آگهی اختلالات و پاسخ آنها به درمانهای دارویی و غیردارویی نگرش مناسب داشته باشد. نگاه مناسب به حفظ رازداری داشته باشد.
ب- حداقل های مورد انتظار از فراگیران در دوره ی چرخشی یک ماهه بالینی در پایان دوره ار کارآموز و کارورز انتظار می رود که بتواند:

1- اصول مصاحبه را بداند و به کارگیرد.

2- شرح حال یک بیمار روانپزشکی را پس از مصاحبه با او بنویسد.

3-علایم شایع اختلالات روانپزشکی را بداند.

4- اختلالات اضطرابی ، خلقی ، انطباقی ، سوماتوفرم ، جنسی ، سایکوتیک ، مصرف مواد و شخصیت مرزی و نیز وضعیتهای بالینی کاتاتونیا ، دلیریوم و دمانس و اختلالات شایع روانپزشکی اطفال (عقب ماندگی ذهنی ، بیش فعالی) را براساس شرح حال بالینی تشخیص دهد و اصول کلی درمان آنها را نام ببرد.

5- شاخص های ارگانیک بودن علایم در فرد مراجع به سرویس روانپزشکی را نام ببرد.

6- ترتیب اقدامات مداخله ای در مواجهه با فرد دچار پرخاشگری آژیتاسیون یا افکار خودکشی را نام ببرد.

7- عوارض شایع و عوارض جدی داروهای رایج روانپزشکی را نام ببرد.

برنامه های آموزشی :

برنامه های آموزشی گروه روانپزشکی شامل موارد زیر است :

1- کلاس های تئوری دوره یک ماهه بالینی

2- ویزیت بیماران در بخش اورژانس روانپزشکی

3- ویزیت بیماران در درمانگاه روانپزشکی

4- ویزیت بیماران در کشیک عصر و شب بیمارستان

5- جلسات معرفی بیمار (گراندراند)

در اینجا هریک از موارد فوق به اختصار توضیح داده می شوند:

1- کلاس های دوره چرخشی یک ماهه بالینی: کلاس های این دوره شامل حداقل 10 جلسه برای کارآموزان و 6 جلسه برای

کارورزان است که در مرکز آموزشی- درمانی ابن سینا و مرکز آموزشی درمانی حافظ و توسط اعضای هیئت علمی گروه

روانپزشکی برگزار می شود . عناوین این کلاس ها عبارتند از :

دوره ی کارآموزی :

1- شرح حال علایم و نشانه ها و معاینه ی وضعیت روانی

2- اورژانسهای روانپزشکی

3- اختلالات خلقی

4- اختلالات اضطرابی

5- اختلالات سوماتوفرم

6- اختلالات سایکوتیک

7- اختلالات شخصیت

8- اختلالات ارگانیک و شناختی

9- ارتباط پزشک و بیمار

10- آشنایی با داروهای روانپزشکی

دوره ی کارورزی:

1-روانپزشکی اطفال

2 -روانپزشکی سالمندان

3 -آشنایی با روان درمانی

4 -آشنایی با تست های روان شناس

5 -مغز و رفتار

6- اختلالات جنسی

همچنین کارگاه یک روزه ی سوءمصرف مواد علاوه بر کلاس های فوق برگزار می شود.

2-کشیك وویزیت بیماران در بخش ها:

ویزیت بیماران در بخش ها طبق برنامه ی اعلام شده توسط هر مرکز ودر کشیکهای عصر و شب بخش ها تحت نظارت مستقیم دستیار صورت می گیرد. کشیک مرکز آموزشی – درمانی حافظ از 8 صبح آغاز و تا 8 صبح روز بعد ادامه دارد. در روزهای راند (یکشنبه و چهارشنبه) شروع کشیک از ساعت 13خواهد بود.

3-کشیك بخش اورژانس :

کشیک بخش اورژانس مرکزآموزشی – درمانی ابن سینا به صورت حضور همزمان کارآموزان و کارورزان طبق برنامه ی اعلام شده وویزیت بیماران با نظارت مستقیم دستیار مربوطه صورت می گیرد و از ساعت 8 صبح آغاز و تا ساعت 8 صبح روز بعد ادامه دارد. در روزهای راند (یکشنبه و چهارشنبه) شروع کشیک از ساعت 13 خواهد بود. هرگونه تغییر در برنامه ی کشیک باید از طریق نماینده ی گروه به رزیدنت ارشد اطلاع داده شود. تعداد کشیک در ماههای 30 روزه حداقل 10 کشیک و در ماههای 31 روزه حداقل 11 کشیک می باشد. خروج کارآموز و کارورز از بخش در حین کشیک ممنوع می باشد و این امر منجر به کسب نمره ی صفر و تکرار بخش خواهد شد. دانشجویان در حین کشیک موظف به انجام امور محوله به نحو احسن می باشند و با هرگونه بی نظمی یا سهل انگاری در انجام امور به طور جدی برخورد خواهد شد.

4-حضور در درمانگاههای سرپایی روانپزشکی :

درمانگاه مرکز آموزشی درمانی ابن سینا به صورت دو روز در هفته توسط اساتید و دستیاران برگزار می شود. درمانگاه نسخه نویسی (در محل درمانگاه امام رضا (ع)) روزهای شنبه و دوشنبه از ساعت 10 صبح به صورت نسخه نویسی برای کارورزان و یک جلسه در هفته برای کارآموزان الزامی است.

5-راند آموزشی در بخش های بستری :

راند‌های آموزشی در بخش های بستری توسط اساتید در روزهای یکشنبه و چهارشنبه برگزار می شود و دانشجویان موظف هستند راس ساعت 7:30 در محل بخش حضورداشته باشند. یک روز در هفته (معمولاً "دوشنبه ها) با هماهنگی قبلی راند آموزشی به وسیله ی دستیار بخش برگزار می شود.

6-جلسات معرفی بیمار (گراند راند):

هر هفته سه شنبه ها از ساعت 10:30 صبح در محل مرکزآموزشی – درمانی حافظ سالن مدنی یک جلسه معرفی بیمار برگزار می شود ودرآن با یکی از بیماران بستری یا سرپایی در انتخاب اساتید یا دستیاران روانپزشکی توسط یکی از دستیاران مصاحبه می شود و پس از آن اساتید ، دستیاران و دانشجویان راجع به فرمولاسیون وضعیت بیمار ، طرح درمانی ، تشخیص افتراقی بحث و نقد می کنند.

شرح وظایف فراگیران :

1-حضور به موقع در مراکز آموزشی – درمانی حافظ و این سینا از ساعت 8 تا 13:30

2-حضور با ظاهری آراسته با روپوش و نصب کارت شناسایی بر روی روپوش در بخش و درمانگاه

3-حضور به موقع و منظم در کلاس های آموزشی و جلسات معرفی بیمار

4-حضور به موقع و منظم در درمانگاه و بخش طبق برنامه استاد و دستیار مربوطه

5-تقسیم بیماران بستری در بخش برای مشخص شدن مسئولیت

6-مسئولیت در بخش:

نوشتن شرح حال بیماران بستری در فرم مخصوص شرح حال در پرونده و درج تغییرات وضعیت بالینی و معاینه ی جسمی بیماران حداقل 2 بار در هفته .آشنایی کامل با وضعیت بالینی و درمان بیماران . ارائه یک کنفرانس در حضور استاد یا دستیار مربوطه در بخش روانپزشکی . انجام حداقل یک مصاحبه ی بالینی با بیمار در حضور استاد یا دستیار مربوطه.

قوانین مرخصی :

سقف مرخصی در صورت موافقت بخش 3 روز می باشد. برای مرخصی کمتر از 3 روز از طریق استاد و دستیار مربوطه اقدام و سپس فرم مرخصی به دفتر بخش تحویل داده شود. مرخصی 15-3 روز منجر به تکرار 15 روز بخش و مرخصی بیش از 15 روز باعث تکرار یم ماهه بخش می شود.

غیبت:

هر غیبت غیر موجه منجر به کسر 2 نمره از نمره کل خواهد شد (حداکثر 3 غیبت در ماه منجر به کسر نمره می شود) غیبت غیر موجه بیش از 3 روز تکرار بخش و کسر نمره ی صفر را در پی خواهد داشت . غیبت غیر موجه در تعطیلات نوروز با هر تعداد منجر به تکرار بخش و نمره ی صفر می شود.

عدم حضور در جلسه ی معارفه به منزله یک روز غیبت و کسر 2 نمره خواهد شد. غیبت موجه کمتر از 3 روز با ارائه مستندات در صورت موافقت معاونت آموزشی پزشکی عمومی تاثیری درنمره ی یک ماهه ندارد.

غیبت موجه بیش از 3 روز موجب نا تمام بودن نمره نهایی و تکرار بخش در انتهای مقطع شده و نمره از مجموع بخش های گذرانده محاسبه و گزارش می شود. برای دروس نظری حداکثر غیبت موجه 4/17 می باشد.

نحوه ی ارزیابی و محاسبه نمره :

در پایان دوره ی یک ماهه ی بالینی از کارآموزان یک امتحان نظری کتبی و از کارورزان یک امتحان آسکی به عمل می آید. نمره عملی بخش بر اساس حضور منظم و فعال در راند و کنفرانسهای بخش و توانایی علمی و عملی دانشجویان توسط و دستیار مربوطه تعیین می شود که در جدول زیر آمده است :

(جدولی که در فرم نمره دانشجویان درج شده در اینجا درج شود)

جهت دریافت لاگ بوک کارآموزی و کارورزی بخش روانپزشکی به آدرس زیر مراجعه کنید:

[Med.sums.ac.ir/departments/clinical sciences/ psychiatry/forms](http://Med.sums.ac.ir/departments/clinical%20sciences/psychiatry/forms).

در پایان دوره لاگ بوک تکمیل شده به دفتر بخش تحویل گردد.

کسب نمره ی کمتر از 12 به منزله ی تکرار بخش خواهد بود.

منابع مطالعه : Kaplan & sadock ,s hand book of psychiatry 2010

جزوات تدریس شده توسط اساتید در کلاس های تئوری

موفق باشید.